

Gestor: Ministerstvo financí

Schválil: Ing. Michal Částek

Zpracoval: Ing. Jana Baďová

Datum: 12. 6. 2018

E-mail, tel.: jana.badova@mfcz.cz, 257 042 349

Verze: 1

Rámcová pozice

(Stanovisko pro Parlament ČR)

Projednávaná věc:

- Návrh rozhodnutí Rady o systému vlastních zdrojů Evropské unie
- Návrh nařízení Rady o metodách a postupu pro poskytování vlastních zdrojů ze společného konsolidovaného základu daně z příjmů právnických osob, ze systému EU pro obchodování s emisemi a z plastových obalových odpadů, které nejsou recyklovány, a o opatření ke krytí hotovostních nároků
- Návrh nařízení Rady, kterým se stanoví prováděcí opatření pro systém vlastních zdrojů Evropské unie
- Návrh nařízení Rady, kterým se mění nařízení (EHS, Euratom) č. 1553/89 o konečné jednotné úpravě vybírání vlastních zdrojů vycházejících z daně z přidané hodnoty

Identifikační čísla dokumentů:

8357/18 (COM(2018) 325 final)

8358/18 (COM(2018) 326 final)

8359/18 (COM(2018) 327 final)

8360/18 (COM(2018) 328 final)

Stupeň priority pro ČR: Národní priorita

1) Popis problematiky, včetně stadia projednávání:

V rámci sdělení a balíčku návrhů k Víceletému finančnímu rámci (VFR) na roky 2021-2027 Komise předkládá samostatné legislativní návrhy týkající se financování rozpočtu Unie.

- Návrh rozhodnutí Rady o systému vlastních zdrojů Evropské unie (COM(2018) 325 final; dle čl. 311(3) SFEU);
- Návrh nařízení Rady, kterým se stanoví prováděcí opatření pro systém vlastních zdrojů Evropské unie (COM(2018) 327 final, dle čl. 311(4) SFEU);

Součástí balíčku jsou rovněž legislativní návrhy k operativním požadavkům, tj. způsobu poskytování tradičních vlastních zdrojů a dalších zdrojů financování rozpočtu EU (dle čl. 322(2) SFEU):

- Návrh nařízení Rady o metodách a postupu pro poskytování vlastních zdrojů ze společného konsolidovaného základu daně z příjmů právnických osob, ze systému EU pro obchodování s emisemi a z plastových obalových odpadů, které nejsou recyklovány, a o opatření ke krytí hotovostních nároků (COM(2018) 326 final)
- Návrh nařízení Rady, kterým se mění nařízení (EHS, Euratom) č. 1553/89 o konečné jednotné úpravě vybírání vlastních zdrojů vycházejících z daně z přidané hodnoty (COM(2018) 328 final).

Evropská komise (EK, Komise) navrhuje reformu systému vlastních zdrojů, jejímž cílem je jeho zjednodušení a modernizace. Předkládaná reforma má zahrnovat pět vzájemně propojených kroků: 1) modernizace stávajících vlastních zdrojů; 2) zavedení balíku nových vlastních zdrojů; 3) zavedení principu budoucích příjmů z politik EU plynoucích přímo do rozpočtu EU; 4) postupné zrušení všech korekcí; 5) zvýšení stropu vlastních zdrojů. Návrh zachovává přísnou rozpočtovou disciplínu prostřednictvím principu vyrovnaného rozpočtu, vzájemná interakce mezi jednotlivými zdroji je dle Evropské komise potenciálním zdrojem synergií, přičemž zdroje se mají vzájemně doplňovat. Diverzifikace zdrojů financování dle Komise povede rovněž k posílení odolnosti a reaktivity rozpočtu EU.

I. Návrh rozhodnutí Rady o systému vlastních zdrojů Evropské unie (rozhodnutí, ORD)

Rozhodnutí je klíčovým aktem v oblasti vlastních zdrojů, který schvaluje **Rada jednomyslně** na základě **konzultace s EP** a který vstupuje v platnost až po svém schválení ze strany všech členských států v souladu s jejich ústavními předpisy. Rozhodnutí stanovuje kategorie vlastních zdrojů, maximální sazby, které mají být uplatněny, stropy vlastních zdrojů, korekce (je-li to nutné) a způsob jejich financování a v neposlední řadě některé rozpočtové zásady. Rozhodnutí by mělo být účinné od 1. ledna 2021. Komise navrhuje následující změny:

1. modernizace stávajících vlastních zdrojů

- a. zachování celních dávek** (tradiční vlastní zdroje, TOR) se snížením nákladů na výběr pro ČS

Po snížení nákladů na výběr, které si nechávají ČS, na 20 % v současném VFR 2014-2020, navrhuje Komise jejich další snížení a to na 10 %. Tuto úpravu zdůvodňuje statistickými daty, nižší potřebou kontrol a zjednodušením procedur vedoucím ke zvýšení jejich nákladové efektivity a v neposlední řadě skutečností, že prostředky z nákladů na výběr cel neplynou vždy v plné míře na celní aktivity a představují tak pro (některé) ČS skrytý rabat.

b. zachování zdroje založeného na HND

Komise konstatuje, že zdroj z HND tvoří největší část příjmů do rozpočtu EU. Nedávný ekonomický vývoj ale klade před ČS nové výzvy, zejména s ohledem na nemateriální povahu řady služeb (rychlý rozvoj e-commerce, rostoucí váha nehmotného majetku, rychlá a masivní fluktuace zahraničních kapitálových investic). Zdroj z HND proto navrhuje doplnit o nové zdroje (viz níže) a snížit tak jeho podíl na financování EU při zachování jeho „vyrovňovací“ funkce.

c. zjednodušení zdroje založeného na DPH

Současný systém výpočtu zdroje založeného na DPH je komplexní a vyžaduje řadu korekcí, kompenzací a složitých matematických výpočtů, na druhou stranu jde o zdroj stabilní, který navíc zajišťuje navázání rozpočtu EU na jednotný trh a daňovou harmonizaci. Komise proto navrhuje výrazné zjednodušení spočívající v zaměření se na dodávky podléhající základní sazbě DPH, zjednodušení výpočtu základny a aplikaci jednotné sazby (call rate) na základnu ve standardní sazbě. EK očekává, že i přes úpravu výpočtu je možné zachovat stávající výnos.

2. soubor nových vlastních zdrojů

Komise navrhuje tři nové kategorie vlastních zdrojů, z nichž každý má svá pozitiva, která by byla při jejich souběžné aplikaci ještě znásobena. Balík návrhů je navázán na klíčové politiky EU – klimatickou změnu, environmentální politiku, strategii pro plasty, oběhové hospodářství a jednotný trh. Širší (diverzifikovaný) okruh nových zdrojů dle Komise zajistí, že bude lépe provázán s cyklickými výkyvy ekonomik členských států. Z hlediska objemu by pak měly nové zdroje nahradit část zdroje z HND, EK očekává, že by mohly pokrýt cca 12 % sedmiletého rozpočtu.

a. *Vlastní zdroj ze Společného konsolidovaného základu daně z příjmů právnických osob (CCCTB)*

Vlastní zdroj založený na zdanění právnických osob byl dle Komise již dlouho kandidátem především z důvodu vazby na přínosy jednotného trhu, na kterém společnosti operují. Komise předložila v roce 2016 návrh CCCTB a jakmile bude schválen (a nová daňová pravidla plně implementována v členských státech), může být na jeho základě snadno zaveden nový vlastní zdroj. CCCTB by tak poskytl stabilní a relativně významné příjmy do rozpočtu EU, dle Komise by „call rate“ ve výši 3 % přinesl v průměru přibližně 12 mld. EUR ročně.

b. *Vlastní zdroj z evropského systému obchodování s emisemi (ETS)*

Systémem obchodování s emisními povolenkami vytvořila Unie společný nástroj pro boj se změnou klimatu. Komise nyní navrhuje jako vlastní zdroj využít část příjmů z ETS, konkrétně 20 % z určitých specifikovaných příjmů z prodeje povolenek. Příspěvek na vlastní zdroje by se neměl týkat přerozdělovaných povolenek, ani prostředků určených pro Inovační a Modernizační fond. Komise odhaduje, že tento zdroj by do rozpočtu mohl přinést mezi 1,2–3 mld. EUR ročně (v závislosti na obchodované ceně povolenek).

c. *Vlastní zdroj z plastových obalových odpadů*

Komise dne 18. ledna 2018 přijala Evropskou strategii pro plasty v oběhovém hospodářství, ve které mj. indikovala, že opatření fiskální povahy by mohla přispět k ekologicky šetrnému chování. Navrhovaný příspěvek na vlastní zdroj by byl přímo úměrný množství nerecyklovaných plastových obalových odpadů vyprodukovaných v každém členském státě a představoval by tak pobídku pro členské státy tyto toky odpadů snížit. Příspěvky členských států by se vypočítaly tak, že členský stát by za každý kilogram těchto odpadů odvedl do rozpočtu EU 0,8 EUR, což by dle odhadů Evropské komise mohlo ročně přinést do rozpočtu přibližně 7 mld. EUR.

3. zavedení principu, že budoucí příjmy z politik EU plynou do rozpočtu EU

Existují další příjmy, které mají potenciál být zajímavým doplňkovým zdrojem financování rozpočtu EU a tvoří nezávislý, skutečný zdroj financování EU.

Nevýhodou těchto „ostatních“ příjmů je jejich nepředvídatelnost a nestabilita, výhodou naopak vazba na politiky EU, snadná správa a skutečnost, že nejsou převáděny z rozpočtů členských států.

Dle Komise by tak mělo být pravidlem, že příjmy přímo plynoucí z provádění politik EU a prosazování společných pravidel na úrovni Unie by měly být odváděny přímo do rozpočtu EU. Příkladem může být evropský systém pro cestovní informace a povolení (ETIAS), kdy by získané příjmy mohly být vázaně určeny na financování jeho provozních nákladů.

4. postupné zrušení korekcí (slev na odvodech)

Několik členských států požívá především z historických důvodů výhod složitého systému nejrůznějších korekcí a rabatů. Původní korekce pro Spojené království se postupně rozšířila na systém úprav pro Rakousko, Německo, Nizozemí, Švédsko či Dánsko. Komise argumentuje, že zavedení balíku nových vlastních zdrojů a orientace rozpočtu na nové priority bude výhodné a současné spravedlivé pro všechny členské státy, systém korekcí tak nebude nadále potřebný. Aby však odvody členských států, jejichž příspěvky byly dosud upravovány, nenarostly skokově, navrhuje Komise postupné rušení korekcí, přičemž paušální snížení by postupně klesala až do roku 2025, kdy by byly korekce odstraněny zcela.

5. zvýšení stropu vlastních zdrojů

Současný strop vlastních zdrojů je stanoven ve výši 1,20 % HND EU v platbách. S odchodem Spojeného království tato částka v absolutní výši automaticky poklesne o cca 16 %, a relativní podíl rozpočtu EU má narůst na 1,11 % HND EU v závazcích a 1,08 % HND v platbách. Komise současně pro období 2021-2027 očekává vyšší využití finančních nástrojů a záruk v rámci rozpočtu EU a rovněž navrhuje novou stabilizační funkci pro eurozónu, v rámci které má rozpočet EU ručit za navazující (zpětné) úvěry (tzv. back-to back loans) až do výše pevného maximálního stropu 30 mld. EUR (jistina). Aby byl zachován dostatečný prostor (margin) mezi platbami a stropem vlastních zdrojů, který zajistí, že EU bude schopná dostát všem svým finančním závazkům, navrhuje Komise zvýšení stropu vlastních zdrojů na 1,29 % HND v případě plateb a 1,35 % v případě závazků.

II. Návrh nařízení Rady, kterým se stanoví prováděcí opatření pro systém vlastních zdrojů Evropské unie (implementační nařízení, IN)

Na základě zmocnění upraveného v návrhu rozhodnutí Rady Komise předkládá návrh implementačního nařízení, které upravuje praktická opatření a technické podrobnosti ohledně zdrojů Unie, které nejsou zásadní povahy a které mohou být díky odlišnému procedurálnímu postupu schvalování v Radě (kvalifikovaná většina) v mezích daných ORD flexibilněji upravovány. Implementační nařízení by mělo vstoupit v platnost současně s ORD, účinné bude zpětně od 1. 1. 2021.

Komise tak do návrhu implementačního nařízení zahrнула ustanovení obecné povahy, stejně jako ta vztahující se k jednotlivým vlastním zdrojům. Navrhuje v něm upravit:

a) aktuální sazby pro jednotlivé vlastní zdroje stanovené v rozhodnutí

Článek 1 stanoví platné sazby pro jednotlivé vlastní zdroje, a to ve výši 1 % v případě zdroje z DPH, 3 % v případě zdroje ze CCCTB, 20 % v případě zdroje z prodeje

emisních povolenek a 0,8 EUR za kilogram nerecyklovaných plastových obalových odpadů.

b) referenční HND podle Evropského systému národního účetnictví (ESA) a ustanovení pro případ podstatných změn;

Komise nově navrhuje přesunout tuto oblast do IN, tj. převzala a aktualizovala zde ustanovení upravená v aktuálně platném ORD. Komise by tak v případě změny ESA, která má podstatný dopad na HND, informovala Radu a EP o termínu, kdy se tato změna promítne v HND pro účely vlastních zdrojů a dle uvedeného vzorce přepočítala stropy pro závazky a platby.

c) úpravu ročního rozpočtového zůstatku (výsledku)

Tento bod je i v současném období upraven v implementačním nařízení, Komise tak stávající ustanovení převzala a aktualizovala.

d) ustanovení týkající se kontroly a dohledu, včetně dodatečných požadavků na podávání zpráv.

Kontrola a dohled je i v současném období upravena v implementačním nařízení a Komise navrhuje tento postup zachovat i nadále. Doplněna byla ustanovení vztahující se k novým vlastním zdrojům a systém byl upraven tak, aby – tam kde je to relevantní -byl použitelný na všechny vlastní zdroje.

- členské státy by byly nadále povinny hlásit odhalené podvody a nesrovnalosti přesahující částku 10 tis. EUR týkající se tradičních vlastních zdrojů
- členské státy by musely přijmout nezbytná opatření zajišťující, že vlastní zdroje budou poskytnuty Komisi, a provádět kontroly a šetření týkající se výpočtu, stanovování a poskytování vlastních zdrojů. Dále by byly povinny vykonávat doplňkové kontroly podle požadavků Komise, resp. ke kontrole přizvat Komisi, pokud by si to vyžádala, a musely by dát Komisi k dispozici veškeré dostupné kontrolní zprávy vztahující se k analýze systému nebo k výběru a platbám vlastních zdrojů a další související dokumenty a podklady. Oprávnění zástupci Komise by mohli vykonávat kontroly na místě (u konkrétního subjektu) a měl by jim být zajištěn přístup ke všem potřebným účetním dokladům.
- členské státy by předkládaly Komisi podrobné výroční zprávy o průběhu a výsledcích jejich kontrol souvisejících s tradičními vlastními zdroji a o celkových údajích a zásadních otázkách týkajících se nejdůležitějších obtíží vyplývajících z uplatňování příslušných nařízení, kterými se provádí ORD, zejména o sporných záležitostech. Na základě těchto zpráv Komise připraví souhrnnou zprávu, kterou dá na vědomí všem členským státům. Komise pak každé tři roky podá EP a Radě zprávu o fungování kontrolních mechanismů pro tradiční vlastní zdroje.

III. Návrh nařízení Rady o metodách a postupu pro poskytování vlastních zdrojů ze společného konsolidovaného základu daně z příjmů právnických osob, ze systému EU pro obchodování s emisemi a z plastových obalových odpadů, které nejsou recyklovány, a o opatření ke krytí hotovostních nároků (making available regulation 2, MAR2)

V souladu se stávající architekturou legislativy k vlastním zdrojům navrhuje Komise i pro období 2021+ nařízení o metodách a postupu pro poskytování vlastních zdrojů (přijímáno legislativním postupem dle čl. 322(2) SFEU). Vzhledem k tomu, že Komise navrhuje nové vlastní zdroje, navrhuje pro ně i vlastní MAR 2¹. Nařízení by vstoupilo v platnost současně s ORD, účinné bude zpětně od 1. 1. 2021. Ustanovení týkající se zdroje ze CCCTB by se použila od druhého roku po uplynutí lhůty pro provedení příslušné směrnice ve vnitrostátním právu.

Praktická opatření navržená v tomto nařízení provádění systém stanovený v návrhu ORD a doplňují stávající systém určený pro vlastní zdroje tím, že ho přizpůsobují novým vlastním zdrojům. Návrh se zabývá zejména

- výpočtem, stanovením a poskytováním nových vlastních zdrojů,
- uchováváním podkladů (systém podobný TOR pro zdroj z ETS, podobný zdroj z HND a HDP pro zdroj ze CCCTB a nerecyklovaných plastových obalů),
- správní spoluprací,
- vedením účtů vlastních zdrojů (přizpůsobení novým vlastním zdrojům),
- časovým rámcem pro jejich poskytování (úroky z prodlení obdobné TOR pro zdroj z ETS a obdobné jako pro zdroj z HND a DPH – taxativně stanovené případy – v případě zdroje ze CCCTB a nerecyklovaných plastových obalů) a pro provádění oprav a úprav (do výpočtu ročních zůstatků budou nově zahrnuty dva nové vlastní zdroje – ze CCCTB a nerecyklovaných plastových obalů)
- podle potřeby i ustanoveními o hotovostních nárocích.
- stanovuje také výpočet použitelné sazby pro vlastní zdroj z HND (tj. částka HND by měla být vypočítána, jakmile jsou známy částky všech ostatních vlastních zdrojů a dalších finančních příspěvků).

IV. Návrh nařízení Rady, kterým se mění nařízení (EHS, Euratom) č. 1553/89 o konečné jednotné úpravě vybírání vlastních zdrojů vycházejících z daně z přidané hodnoty (nařízení o DPH)

Cílem novelizace nařízení ke zdroji z DPH předkládaným Komisí je výrazně zjednodušit aspekty vlastních zdrojů z DPH – návrh se zaměřuje na dodávky, na které se uplatňuje základní sazba (tj. na rozdíl od stávajícího systému nebude třeba vážená průměrná sazba), přičemž počet oprav je omezen na absolutní minimum a finanční náhrady byly zrušeny. Komise také navrhuje společný procentuální podíl vycházející z nejnovějších fiskálních údajů členského státu. Nařízení by mělo vstoupit v platnost ve stejnou dobu jako nové ORD, účinné by mělo být od 1. ledna 2021 (tj. nový režim vlastních zdrojů z DPH se má použít zpětně od začátku období, takže opravy výkazů vypracovaných před tímto datem se budou řídit pravidly platnými v té době).

¹ Stávající MAR (nařízení Rady (EU, Euratom) č. 609/2014 ze dne 26. května 2014 o metodách a postupu pro poskytování tradičních vlastních zdrojů a vlastních zdrojích z DPH a HND a o opatřeních ke krytí hotovostních nároků) zůstává nadále v platnosti. Ustanovení týkající se Spojeného království přestanou být po jeho vystoupení z EU relevantní.

Právním základem je, stejně jako u stávajícího nařízení 1553/89, čl. 322(2) SFEU. Používání tohoto nařízení bude (a již nyní stávající je) pravidelně projednáváno v Poradním výboru pro vlastní zdroje (ACOR). Nařízení bylo v celé své šíři aktualizováno, aby byla zohledněna navrhovaná úprava zdroje z DPH a příslušná zjednodušení, a podrobně stanovuje postup zjednodušeného výpočtu.

2) Pozice ČR:

Obecný postoj:

Současný způsob financování rozpočtu EU je značně komplexní, systém je tak třeba výrazně **zjednodušit**. Odchod UK je ideální příležitostí pro **zrušení všech korekcí**, ke kterému by mělo dle ČR dojít hned od počátku VFR 2021+. Za **nejvhodnější** kritérium pro stanovení výše odvodů/příspěvků jednotlivých členských států do rozpočtu nadále považujeme **HND**, který nejlépe vystihuje jejich ekonomickou vyspělost a představuje tak **spravedlivý klíč**.

Návrhy na úpravy stávajících zdrojů a zavedení nových je ČR připravena diskutovat v širším kontextu podoby VFR 2021+, obecně se však domnívá, že **rozšiřování škály zdrojů financování jde spíše proti snaze o zjednodušení systému**. Dle ČR by jejich zavedení nebylo efektivní z důvodu, že navrhované tři nové vlastní zdroje mají dle Komise do rozpočtu EU přinést souhrnně pouze 12 % celkových příjmů (stejný objem jako stávající zdroj z DPH či tradiční vlastní zdroje). ČR může v rámci úsilí o zjednodušení systému financování a odstranění všech rabatů podpořit snížení národního podílu na výběru cel.

Předkládaný návrh reformy příjmové strany rozpočtu EU spíše může celá jednání o VFR zkomplikovat a může tak oddálit včasnou dohodu.

K jednotlivým návrhům:

Kategorie vlastních zdrojů

ČR dlouhodobě **preferuje systém založený na příjmech z tradičních vlastních zdrojů (cla) a ze zdroje založeného na HND**, který nejlépe odráží vyspělost jednotlivých členských států. Z tohoto důvodu jej ČR považuje za objektivní, transparentní a spravedlivý základ pro stanovení vlastních zdrojů. Předpisy pro jeho stanovení jsou navíc již harmonizovány.

ČR může **případně souhlasit s navrhovaným navýšením podílu tradičních vlastních zdrojů pro EU z 80 na 90 %**. V případě ČR by totiž měl být nižší podíl na příjmech z cel (o 10 p.b.) z převážné části kompenzován snížením odvodu zdroje dle HND. Změna by si nicméně vyžádala opět nutnost dočasně vést paralelně dva systémy - nové (90:10) a staré (80:20) dělení tradičních vlastních zdrojů - a příslušné úpravy v administrativních systémech.

ČR **podporuje odstranění veškerých korekcí na příjmové straně rozpočtu EU** a vítá proto návrh Komise k tomuto kroku přistoupit. Domnívá se však, že korekce by měly být odstraněny hned od počátku VFR 2021+, nikoli postupně utlumovány. Na druhou stranu si je vědoma, že nárůst odvodů by pro některé ČS mohl být skokový, v závěrečných fázích jednání tak bude ochotna – v závislosti na podobě finálního kompromisu - zvážit jejich postupné snižování.

ČR by upřednostnila úplné **zrušení zdroje z DPH** (bez náhrady). Je však **připravena diskutovat Komisí navržené zjednodušení** tohoto zdroje za předpokladu, že nebude narušen princip subsidiarity a úprava nepovede k dodatečným administrativním nákladům pro členské státy (tj. zejména systém by měl vycházet ze stávající platformy vykazování vybraných příjmů z DPH a neměl by vést k dodatečným úpravám stávajícího systému evidence daní, případně novým komplexním požadavkům na vykazování pro účely vlastních zdrojů apod.) a posílení pravomocí Komise. ČR proto bude požadovat další vyjasnění a upřesnění návrhu EK zejména v návaznosti na řešení mezery ve výběru DPH v jednotlivých ČS.

Kromě výše uvedených výhrad ČR k novým vlastním zdrojům založeným primárně na jejich složitosti a omezeném rozpočtovém přínosu je **dle ČR je důležité, aby nové vlastní zdroje splňovaly principy subsidiarity, proporcionality a nepřenášely nadměrné břemeno na vybrané členské státy**. Pro to, aby ČR mohla posoudit soulad potenciálních nových vlastních zdrojů s těmito principy a konkretizovat možný dopad na ČR, bude po Komisi požadovat vyjasnění návrhů, a to zejména v otázkách výpočtu/stanovení výše odvodů, praktického fungování odvodu do rozpočtu EU a spojené administrativy a možných kontrol ze strany Evropské komise.

V případě **zdroje z CCCTB** se domníváme, že je vzhledem k fázi projednávání příslušných směrnic značně předčasně plánovat jeho zavedení. Uvažovat by se dle ČR mělo pouze o již reálně existujících zdrojích, případně o zdrojích, které nejsou kontroverzní a nevyžadují složité úpravy systému a komplikovaná dlouholetá jednání.

U navrhovaného **zdroje na základě nerecyklovaných plastových odpadových materiálů** vidíme jako hlavní problém nestálost tohoto zdroje, a to včetně očekávaného snižování výnosů v čase (případně úplné vymizení tohoto zdroje) s tím, jak členské státy budou zavádět národní opatření omezující objem nerecyklovaného plastového odpadu. Tento zdroj tak neplní jedno z hlavních kritérií, která by měla pro vlastní zdroje EU platit. Současně se obáváme dalšího navýšení administrativy v této oblasti. ČR je názoru, že případná dodatečná domácí regulace uvalená v souvislosti se zavedením tohoto vlastního zdroje by do značné míry zdvojovala již existující/připravované návrhy regulace (např. již schválené směrnice o obalech, nově zveřejněný návrh směrnice o jednorázových plastových výrobcích) a představovala by další navýšení zátěže v této oblasti. Přestože ČR v množství recyklovaných plastových obalů patří v EU ke špičce (tj. klíč na základě tohoto kritéria je v tuto chvíli výhodnější než dle HND), nelze na tento aspekt s ohledem na předpokládané zvýšení recyklace v ostatních členských státech dlouhodobě spoléhat.

ČR rovněž není nakloněna využívání části **příjmů z prodeje ETS** jako vlastního zdroje. Příjmy z prodeje ETS jsou s ohledem na fluktuaci cen značně nestálé a obtížně predikovatelné, členské státy navíc nemají možnost prodej a výnos ovlivnit. ČR je přesvědčena, že stávající systém, kdy jsou prostředky ponechány členskému státu, který je (zčásti nebo jako v případě ČR zcela) využívá ke snižování emisí (plnění klimatických závazků), splňuje princip subsidiarity a umožňuje nejlépe reagovat na rozdílné potřeby členských států. ČR bude požadovat po EK vyjasnění, že příjmy z prodeje ETS by sloužily pouze jako základ pro výpočet odvodů členského státu ze státního rozpočtu a neznamenal by tak reálné snížení prostředků vydávaných členskými státy na klimatická opatření. Je však zřejmé, že tento zdroj by

více zatížil vybranou skupinu členských států (a to zejména nové členské státy) a nepřinesl by tak spravedlivé rozdělení břemene.

Stropy vlastních zdrojů

ČR je připravena zvážit navýšení stropu vlastních zdrojů tak, aby bylo zajištěno, že EU bude v každém okamžiku schopna dostát svým závazkům. Je však důležité, aby členské státy byly pravidelně informovány o aktuální výši záruk a tyto byly poskytovány v souladu s principy řádného finančního řízení. V případě, že se záruky váží k aktivitám pouze vybrané skupiny členských států, neměl by za ně ručit rozpočet EU (tj. všechny členské státy).

Struktura legislativy

ČR je přesvědčena, že **zásadní prvky systému financování vlastních zdrojů** – zejména portfolio vlastních zdrojů včetně stanovení platné výše sazby vlastního zdroje či promítnutí změny systému ESA by měly zůstat primárně **v rukou členských států** a měly by tak nadále být upraveny v rozhodnutí Rady (jednomyslnost). Implementační nařízení by se pak mělo omezit na praktická ustanovení a technické detaily.

3) Dopad na právní řád ČR:

V souvislosti s případným schválením (části) návrhů EK na reformu příjmové strany rozpočtu EU by byla zapotřebí úprava rozpočtových pravidel.

4) Dopad na státní rozpočet:

Jedná se o návrhy Komise, které budou diskutovány členskými státy a EP, nemají tak přímý dopad na státní rozpočet. Dopad na státní rozpočet bude mít od roku 2021 dále až výsledek jednání o příštím víceletém finančním rámci, přičemž klíčovými faktory budou zejména objem rozpočtu, struktura příjmové strany rozpočtu, výše alokace pro ČR na politiku soudržnosti EU či objem prostředků pro ČR v rámci Společné zemědělské politiky. Na základě objemu rozpočtu navrženého Komisí a v důsledku brexitu se dá předpokládat navýšení odvodů vlastních zdrojů ČR hrazených ze státního rozpočtu oproti současnému finančnímu rámci řádově o třetinu, tj. na cca 60 mld. Kč ročně.

V případě zavedení nových vlastních zdrojů, resp. upravené DPH bude ČR posuzovat jejich výhodnost porovnáním s klíčem odvodů založeným na podílu ČR na HND EU.

5) Další relevantní dopady (např. na život. prostředí, hospodářské, sociální apod.):

ČR v současnosti výnosy z povolenek plně alokuje na plnění klimatických závazků. V případě, že by část těchto výnosů přímo (odvod do rozpočtu EU) či nepřímo (odvod ze státního rozpočtu na základě příjmů z prodeje ETS) plynula do rozpočtu EU, zvýšily by se – při zachování stávajícího objemu opatření - odpovídajícím způsobem náklady pro státní rozpočet.

6) Pozice zástupců sociálních a hospodářských partnerů, zástupců samosprávy, nevládních organizací a případně dalších osob:

Bude doplněno.

7) Pozice EK a EP:

EK je autorem legislativních návrhů.

Oficiální pozice **EP** zatím není známa. EP dlouhodobě vyzývá k důkladné reformě finančních zdrojů s cílem opětovně sladit financování rozpočtu EU s podstatou a požadavky Lisabonské smlouvy. EP je dlouhodobě zastáncem zrušení stávajících slev, výjimek a opravných mechanismů na příjmové straně rozpočtu, které systém velmi komplikují. EP usiluje o to, aby nové vlastní zdroje (z velké části) nahradily systém založený na HND (tzn. odvodech členských států) a tvořily tak opravdu vlastní příjmy EU. Unie by dle EP měla sama vybírat přímo své vlastní finanční zdroje nezávisle na vnitrostátních rozpočtech. EP usiluje o to, aby v rámci pravomocí, které mu poskytla Lisabonská smlouva v případě vlastních zdrojů, získal maximální vliv na nový systém vlastních zdrojů.

8) Pozice členských států:

Modernizace stávajících vlastních zdrojů:

HU, SI, ES, MT, EE, LT, DE, NL, DK, IE, FI volají po jednoduchém, transparentním a spravedlivém systému vlastních zdrojů, což nejlépe splňuje systém založený primárně na zdroji z HND a TOR. Řada zejména čistých plátců bude veškeré nové návrhy posuzovat právě touto optikou (srovnání s HND).

Zdroj z DPH by preferovaly zcela zrušit **HR, FR, MT, EE, LT, DE, NL**, jsou ale ochotny, stejně jako **ES, LV, PL, SK, SE** o návrhu EK na jeho reformu blíže diskutovat, pokud přinese skutečné zjednodušení. EK by měla vysvětlit přidanou hodnotu svého návrhu (**FI, AT**). Naopak reformu tohoto zdroje podporuje **IT, RO**. Státy uznávají, že reformovaný zdroj by mohl být jednodušší, včetně nižší administrativní náročnosti, ale zejména pro EK, **SI a SE** se obávají, že by „potrestal“ ty ČS, které DPH vybírají efektivněji a mají tak menší „VAT-gap“, případně zvýhodnil státy s nižší základní sazbou (**SK**).

Snížení nákladů na výběr cel, které si nechávají ČS, na 10 % mohou podpořit **HU, SK, SE** (pokud nebudou nové požadavky na kontroly) a **FI**, ochotny zvážit jsou pak tuto úpravu **IT, RO, PL**. Naopak zásadně s tímto krokem nesouhlasí **HR, SI a EE** (menší ČS mají vyšší fixní náklady na výběr cel), **NL a BE** (politicky citlivé, očekávaný vyšší nápor po brexitu), **IE** (nevhodná doba – nejistota). Další vysvětlení a argumenty požaduje **LT a AT** (dopad na menší ČS), spíše skeptické je také **LV**.

Nové vlastní zdroje:

Nové vlastní zdroje vítají **IT** (ale otázka výše očekávaných výnosů) a **FR**. **FR** podporuje zejména příspěvky z ETS, CCCTB, v případě nerecyklovaných plastových odpadů potřebuje více informací o vstupních datech. Mezi OR by přidala i digitální zdanění (s podporou **IT, PT**). **PL** by v rámci nových zdrojů znovu uvažovalo o FTT.

Ochotno zvážít nové zdroje je **ES, PT** (ale řada otázek – spolehlivost v čase, dopady), **DE** (bude složité vyvážit nerovnoměrné zatížení), **FI** (zavedení bude ale výzvou). Zdroj z nerecyklovaných plastových obalů podporuje **SK**.

Všechny tři nově navržené vlastní zdroje naopak odmítá **HR, SI** obecně není pro nové vlastní zdroje na EU úrovni, které by konkurovali národním (ETS). Překvapení návrhy jsou **EE** (neřeší nezávislost na národních rozpočtech, nerovnoměrný dopad), **PL, BE**, skeptické je i **NL** a **EL**.

Jako předčasné označily uvažovat o zdroji z CCCTB **HU, EE, LT, LV, IE, LU, BE, SK, SE**. Za administrativně náročné jej považuje **SI**. **MT** je proti financování rozpočtu EU z daní, znepokojen návrhem je **CY**.

Ke zdroji z ETS a nerecyklovaných plastových obalových materiálů je řada ČS skeptická, mezi hlavní argumenty patří nesoulad se smlouvami (**HU**), dopad na méně vyspělé ČS (**HU, RO, LT** – zejména ETS), neplnění základních kritérií OR – nejsou dlouhodobé (**LT, LV** – zejména plasty, **PL**); vazba na politiky (**LV** – jak zaručíme, že zdroj z ETS bude přispívat na klimatické cíle, **PL** – budou sníženy povinnosti ČS v této oblasti?, **BE**), nepředvídatelnost/nestabilita (**IE, SK**), dostupnost dat (**BE** – plasty). Naopak připraveni je dále analyzovat a diskutovat o nich jsou **MT** (ETS používá i ke kompenzaci národní struktury hospodářství), **SE** (pobídky pro ČS), **AT** (plasty - otázka kvality dat).

Postupné rušení korekcí

Většina členských států (**HR, HU, FR, IT, SI, ES, PT, EE, LT, LV, PL, EL, SK**) je pro spravedlivý systém bez korekcí, a to hned od počátku, brexit je k tomu historickou příležitostí. Označila tak návrh EK v této oblasti za málo ambiciózní. Naopak státy, které nyní korekce mají (**DE, NL, SE, AT**) vidí opodstatnění pro jejich existenci i do budoucna, zvláště po brexitu, aby zátěž pro jejich občany nebyla neúměrná, a návrh EK tak spíše vítají. **DK** se domnívá, že základním principem by mělo být spravedlivé sdílení nákladů tak, aby korekce nebyly potřeba. Pokud však budou zavedeny, pak není důvod pro jejich postupné odstranění v průběhu období. Pro **LU** jsou korekce otázkou principu, vnitřního souladu návrhů EK – nelze říct, že systém korekcí je nespravedlivý, ale současně že s ním můžeme žít, pokud tak dosáhneme dohody. Buď je to neférové a tudíž je třeba tento systém opustit, nebo to férové je a pak je nutné korekce zachovat.

Zvýšení stropu vlastních zdrojů

HR, PL nesouhlasí se zahrnutím EDF do rozpočtu, i tím se uměle zvedají stropy, na vazbu se zahrnutím EDF do rozpočtu upozornilo i **RO**.

Bližší informace (zdůvodnění rozdělení navýšení na jednotlivé části) požadují **HU, FR, LV, PL, DK**. Na nutnost posuzovat stropy až v celkovém kontextu upozornilo **IE, SE** (po znalosti podoby celkového VFR).

Struktura legislativy

ČS jsou obecně překvapeny, že EK navrhuje stejnou architekturu, která byla v minulém období Radou zamítnuta. Zásadní prvky, vč. aktuálních „call rates“ a některých dalších prvků (např. změny HND v důsledku úprav ESA), by měly být obsaženy v ORD (**HU, PL, DK, IE, RO**).

9) Projednání v Parlamentu ČR:

Bude doplněno.

10) Procedurální otázky:

a) Právní základ EU/ES: čl. 311 a 322(2) SFEU

b) Hlasovací procedura:

Rozhodnutí o vlastních zdrojích (dle čl. 311(3)) schvaluje Rada jednomyslně po konzultaci s EP. Rozhodnutí musí být schváleno rovněž všemi členskými státy v rámci jejich ústavních předpisů.

Nařízení (dle čl. 311(4)) schvaluje Rada kvalifikovanou většinou na základě souhlasu EP.

Nařízení (dle čl. 322(2)) schvaluje Rada kvalifikovanou většinou po konzultaci s EP.